



Vida, obra i secrets d'Helena Mascort

*Proposta
didàctica
Lucía Català*



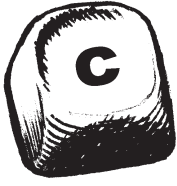
E@PLA!

© 2013 Dolors Garcia i Cornellà
Coberta de Miquel Mollà
190x130 mm, 224 pàgines
Enquardernació en rústica

© 2013 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya
☎ 961 590 883
info@bullent.net
Directora de la col·lecció: Pilar Puchades



SINOPSI



laustre és una estudiant de batxillerat que ha decidit fer el seu treball de recerca sobre la seua autora preferida i la seua obra. La visita de l'escriptora a l'escola on estudiava quan la noia tenia deu anys li canviarà la vida. Els llibres esdevindran una autèntica passió. *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort* reflexiona al voltant de la creació literària, però parla també de sentiments universals i del poder de l'esforç i la constància.

L'AUTORA

Dolors Garcia i Cornellà (Girona, 1956). Es va llicenciar en Psicologia per la Universitat Autònoma de Barcelona i actualment és tècnica dels Serveis Educatius de l'Ajuntament de Girona. El 1985 va publicar *Albert* (Premi Just Manuel Casero, de Girona), el seu primer llibre. Fins ara ha publicat més de cinquanta llibres, dins la literatura infantil i juvenil. Ha guanyat premis com el Folch i Torres, Lola Anglada, Joaquim Ruyra, Alfaguara, Ciutat d'Olot, Guillem Cifre de Colonya, Barcanova, Bancaixa, Ramon Muntaner o el Premi Crítica Serra d'Or.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLÒGIQUES

L'activitat lectora necessita una sèrie d'estratègies mitjançant les quals assolir un dels seus objectius primordials: la comprensió eficient i global del text. Però, també, aquest recurs ens ajudarà a transmetre els valors que amaga cada llibre i descobrir el món mitjançant la lectura. En definitiva, es pretén que els joves treballen i compreguen el relat i s'interessin per la literatura.

En aquestes propostes didàctiques les activitats estan dividides en tres blocs:

- Abans de la lectura aborda les expectatives que crea en el lector els elements externs: portada, títol, crèdits, il·lustracions...
- Durant la lectura es pren nota de paraules o expressions desconegudes per després buscar-les al diccionari i intentar introduir-les en la parla habitual.
- Després de la lectura s'hi proposen una sèrie d'exercicis que responen bàsicament a tres objectius:
 1. Entendre el missatge que se'ns vol transmetre.
 2. Aprofundir en el coneixement de la llengua a partir dels mots i de les expressions que farceixen el text.
 3. Entretenir i encuriosir el lector prenent com a excusa el text. Les activitats d'aquest darrer bloc estan seqüenciades en els apartats de:
 - comprensió lectora.
 - anàlisi dels elements de la narració.
 - temes transversals, jocs lingüístics i curiositats.
 - per últim, hi ha una sèrie dedicada a la llengua que tracta qüestions relacionades amb la normativa, la gramàtica i el lèxic.



ABANS DE LA LECTURA

ELEMENTS PARATEXTUALS O EXTERNES

1. Llegeix aquesta endevinalla:

*Tinc títol i no sóc noble
tinc marges i no sóc riu,
sóc molt blanc i sóc molt negre,
amb mi es plora i amb mi es riu.
Què és?*

2. La solució de l'endevinalla és el llibre. Com pots comprovar aquest llibre de lectura també té un títol que és el següent: *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort*. No obstant, també, consta d'altres **elements paratextuals o externs**. Uneix amb fletxes les següents definicions amb els termes corresponents i els descobriràs. Pots consultar el diccionari. Però et donem ja dues de les solucions. Endavant!

Llom

Una de les primeres pàgines d'un llibre en la qual figura el títol del llibre, el nom i els cognoms de l'autor i el lloc on ha estat editat.

Editorial

Empresa que té com a finalitat la selecció, reproducció i venda de texts generalment a través de la impremta.

Portada

Part de la coberta d'un llibre que protegeix la unió dels fulls o els plec. Part del llibre on s'uneixen els fulls.

Logotip

Plasmació gràfica del nom d'una marca, títol, etc., fet amb un disseny especial que es reproduïx als rètols, anuncis, etc.

Col·lecció

Conjunt de llibres publicats per un mateix editor i que respon a uns criteris comuns.

Contracoberta

Pàgina posterior a la portada, on hom imprimeix generalment els requisits legals d'un llibre, el peu d'impremta, etc.

Contraportada

Segona coberta d'un llibre, protegida per la tapa.



Sinopsi

Compendi, exposició sintètica i esquemàtica d'una ciència, d'un període històric o literari, etc., fet de manera que les dades hi poden ésser fàcilment trobades o confrontades.

Il·lustració

Història de la vida d'algun personatge, escollit generalment en virtut de la seva activitat o del seu ressò públic.

Biografia

Comentari, làmina, fotografia, etc., amb què és il·lustrat un text, un llibre.

ISBN

Estàndard internacional de la numeració de llibres. És un identificador únic per a publicacions escrites monogràfiques, previst per a ús comercial.

3. Però també hi podem trobar altres elements paratextuals (alguns no sempre hi apareixen): autor/a, número de la col·lecció, codi de barres, nom de l'il·lustrador/a, premis, edat dels lectors, logotip de l'aniversari de l'editorial, faixa i solapes. A continuació intenta trobar-los en aquesta obra. Ànim!

.....
.....

4. Després de fer la tasca anterior respon les següents preguntes:

a) El títol de l'obra és *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort*. Què et suggereix? Et recorda a algun altre títol que hages llegit?

.....
.....

b) A la portada hi apareix a la il·lustració una estudiant, una professora i un pany a més del títol del llibre, quina relació pot haver-hi entre ells? I amb la novel·la?

.....
.....

c) Fixa't en la il·lustració de la contraportada. Hi ha una clau i un llibre. Quina relació pot tindre amb la història? Per què creus que hi apareixen?

.....
.....



d) Què et semblen les il·lustracions? Alguna de les dues t'agrada més? Per què? Justifica la teua resposta. Quan l'acabes de llegir, proposa una portada diferent.

.....
.....

e) Obri el llibre i fulleja'l. Seguidament mira com està estructurat. Té alguna dedicatòria? Quants capítols té? Estan titulats o numerats? Quantes pàgines té? Com és la lletra? Quina grandària té? Hi ha algun detall que et cride l'atenció?

.....
.....

f) En quina època penses que pot transcórrer l'acció? I en quin espai?

.....
.....

g) Quin tema pot tractar? Intenta de fer de bruixa o bruixot i endevina'l. Si no pots llegir la sinopsi, la introducció del text o també pots visualitzar el booktrailer que han fet conjuntament l'editorial i l'autora sobre el llibre de lectura que ens ocupa al següent enllaç:

<http://www.youtube.com/watch?v=JzwmYTAVBuo&feature=youtu.be>

Para atenció en el què diu l'autora!

.....
.....

h) Després de llegir els anteriors apartats i visualitzar el booktrailer, què et sembla la història? Quins sentiments et desperta?

.....
.....

i) Series capaç de dir davant de quin gènere narratiu et trobes abans de llegir l'obra? Intenta-ho!

.....
.....

L'IL·LUSTRADOR

1. L'il·lustrador que ha fet confeccionat la portada i la contraportada és Miquel Mollà i Ribes. Comprova a la pàgina web de l'editorial a <http://www.bullent.net> si ha dissenyat totes les il·lustracions d'aquesta col·lecció. Què et semblen? Quina t'agrada més de totes? Alguna d'elles no t'agrada? Per què? Raona la teua resposta.

.....
.....

2. Busca informació sobre l'il·lustrador i compara els resultats amb els companys de classe. Pots consultar, a més de la pàgina de l'editorial, al següent bloc: <http://artdefonsmiquelmolla.blogspot.com/>.

.....
.....



L'AUTORA

1. A la contraportada hi ha una breu biografia. Copia les dades que hi trobes i completa aquesta fitxa.

Localitat i any de naixement:

Treball:

Obres publicades:

Premis guanyats:

2. Segurament vols saber més coses de l'autora. Veritat que sí? Llegeix la següent informació extreta de la conferència *Vols que t'escrigui una història?* que ella va pronunciar al cicle de conferències 2010-2011 *El gust per la lectura* organitzades per la Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme de la Generalitat de Catalunya. Hi trobaràs dades que et seran útils per entendre la lectura i a l'autora. D'acord?

SABIES QUÈ ...?

Col·labore esporàdicament en diversos mitjans de comunicació i, estic molt interessada per tot el món de la promoció de la lectura i la lectura entre els infants i joves.

De petita tenia un gust immens per la lectura tant que la meva mare moltes vegades m'"amençava" que em cremaria tots els llibres, o que me'ls amagaria, perquè trobava un llibre en qualsevol racó per on havia de passar el drap de la pols.

Quan tenia deu anys ja escrivia poesies perquè les llegissin els meus companys de classe.

Visc a Vilobí d'Onyar a la comarca de la Selva. Tinc tres fills, l'Aleix i en Pau, que són bessons i l'Oleguer. També tinc una colla de gats (en *Bitxo*, en *Fum*, la *Mixina*, la *Neu*, la *Crispeta*, la *Trasto*, la *Clenxa* i la *Nineta*) i un jardí.

Les meves aficions són: caminar pel bosc o la muntanya, llegir, cuinar, conduir, cuidar les flors i les plantes de casa, fer sobretaula amb els amics i gaudir dels dies de pluja.

Sempre dic que jo visc en clau de llibre. És inconscient. Vaig tot el dia amb les antenes posades: per atrapar aquell gest, aquell comentari, aquella escena... que em serviran per començar a gestar una història.





PREMI DE NARRATIVA JUVENIL ENRIC VALOR



1. *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort* rebé el 32é Premi de Narrativa Juvenil *Enric Valor* com hi pots comprovar a la portada del llibre i a la fotografia de dalt. Visualitza el vídeo del discurs de Dolors a l'entrega del premi: <http://bullent.blogspot.com.es>. De quins temes parla? Comenta'ls amb els companys.
-
-

2. A continuació hi tens explicat breument la història d'aquest premi i la biografia d'Enric Valor. Si ho desitges pots veure el vídeo que va elaborar Edicions del Bullent per al lliurament del 18é premi. Ací, el mateix Enric Valor, parla del premi i felicita a totes les persones que any rere any el fan possible. També felicita a l'autor que hi va guanyar eixe any (1998). Aquest és l'enllaç: <http://www.youtube.com/watch?feature=endscreen&NR=1&v=YkoZ6q1fE7c> .



Enric Valor (Castalla, l'Alcoià, 1911 - València, 2000). Gramàtic, lexicòleg, rondallaire i novel·lista. Recopila trenta-sis rondalles de la tradició oral valenciana i les transforma en literatura escrita en equilibri entre la normativa i la recerca dialectal, fixant expressions. Com a lexicògraf es guanya un lloc de privilegi entre els fabricistes més respectats i té un paper destacat en la difusió de la gramàtica catalana al País Valencià, amb obres com *Millorem el llenguatge* (1971), *Curs mitjà de gramàtica catalana referida especialment al País Valencià* (1973) i *La flexió verbal* (1983), entre d'altres. De l'obra narrativa cal situar al capdamunt el "Cicle de Cassana", integrat per la trilogia *Sense la terra promesa* (1980), *Temps de batuda* (1983) i *Enllà de l'horitzó* (1991). Rep el Premi de les Lletres Valencianes (1985), el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1987) i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1993) entre d'altres; i és investit Doctor Honoris Causa per les Universitats de València, de les Illes Balears, Politècnica de València, de Castelló i d'Alacant. Va ser soci d'honor de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

Font: <http://www.escriptors.cat>



ENRIC VALOR

El **Premi Enric Valor** és un premi de gènere juvenil en català convocat anualment per Edicions del Bullent i que s'inicià l'any 1980. Els primers anys era un premi de literatura infantil i, a partir de la 8a edició passà a ser de literatura juvenil.

El premi s'atorga al poble de Picanya, a la comarca de l'Horta Sud, de València i conta amb el recolzament de l'ajuntament.

Consulta la pàgina web d'Edicions del Bullent (<http://www.bullent.net>) i respon a les següents qüestions:

Ara que ja coneixes qui és Enric Valor i el premi, doncs, et toca saber quines són les bases. Ompli aquest pergami amb les bases. Potser t'hi animes a presentar algun títol teu! Tant de bo!

BASES DEL PREMI DE NARRATIVA JUVENIL ENRIC VALOR



a) Et proposem que completeu la fitxa dels darrers guanyadors del premi. No et preocupes que et mostrem dos exemples. Cal que consultes els títols de la col·lecció *L'esplai*. Endavant!



Autora: Dolors Garcia i Cornellà.

Any en que va guanyar: 2012

Títol de l'obra: *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort*.

Sinopsi: Claustre és una estudiant de batxillerat que ha decidit fer el seu treball de recerca sobre la seva autora preferida i la seva obra. La visita de l'escriptora a l'escola on estudiava quan la noia tenia deu anys li canviarà la vida. Els llibres esdevindran una autèntica passió. *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort* reflexiona al voltant de la creació literària, però parla també de sentiments universals i del poder de l'esforç i la constància.

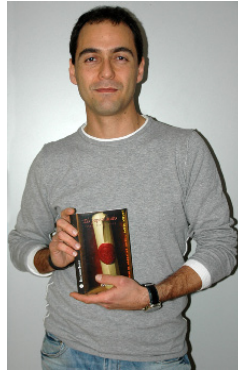


Autor: Lucía Arenas Pastor.

Any en que va guanyar: 2011

Títol de l'obra: *Els temps de Sara*.

Sinopsi: la protagonista veu com canvia la seua vida el dia que fa setze anys. Per una banda, coneix a Àlex, algú molt especial per a ella. Però per una altra, son pare li conta un secret de família molt peculiar: li parla d'un gen que predestinarà la seua vida, de desaparicions familiars, de viatges impossibles de creure...



Autor : Ivan Carbonell i Iglesias.

Any en que va guanyar:

Títol de l'obra:

Sinopsi:.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....



Autor : Joan Pla Villar.

Any en que va guanyar:

Títol de l'obra:

Sinopsi:.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....



Autor : Francesc Xavier Beltrán Alcalde.

Any en que va guanyar:

Títol de l'obra:

Sinopsi:.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....



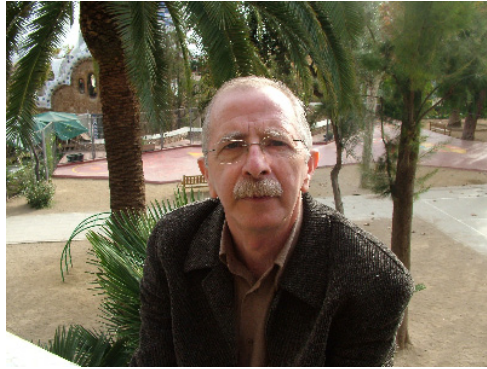
Autora : Lourdes Boïgues Chorro.

Any en que va guanyar:

Títol de l'obra:

Sinopsi:.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....



Autor : Enric Lluch i Girbés.

Any en que va guanyar:

Títol de l'obra:

Sinopsi:.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....



Autor: Josep Joan Miralles Torlà.

Any en que va guanyar:

Títol de l'obra:

Sinopsi:.....

.....
.....
.....
.....
.....



b) Elaboreu la resta de fitxes dels autors premiats que hi trobeu a la col·lecció. Després amb l'ajuda del docent de Valencià feu una exposició al vostre centre amb tot el material que heu arreglat al llarg d'aquesta activitat. Podeu aprofitar aquest material per al dia del llibre. A més serà una forma de retre-li un homenatge a Enric Valor. Què divertit!

.....

.....

30 ANYS D'EDICIONS DEL BULLENT

L'any 2013, Edicions del Bullent, compleix 30 anys d'existència i n'és un bon motiu per celebrar-ho. Hom se n'alegra i pretén recordar-hi el passat i el present de l'editorial. Ens ajudes?

1. Completa els buits amb els següents mots i esbrinaràs la història de l'editorial. Què interessant!

1983, Valerià Miralles, Gabriel Sendra, Maribel Marco, Claudi Arenas, Picanya, País Valencià, Enric Valor, Associació d'Editors del País Valencià, Abisal, Bernat Capó, Carmesina, Soler i Estruch

L'any _____, _____ amb _____, _____ i _____ fundaren a _____ Edicions del Bullent. Naix amb vocació d'abastir els valencians de llibres en la seua llengua. És una de les editorials del _____ de més llarga trajectòria. Compta amb col·leccions de narrativa per als més menuts i per als més grans, i també d'assaig i de suport a l'ensenyament. Entre les principals col·leccions hom pot citar les Rondalles Valencianes d' _____ i els Quaderns autocorrectius. S'ha fet un lloc al mercat amb uns productes de gran qualitat, tant en la presentació com en el contingut. És membre de l' _____ i de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana. També publica en castellà sota el segell _____. Com a activitats potenciadores de la literatura convoca els següents premis literaris:

- Premi Enric Valor de Narrativa Juvenil, conjuntament amb l'Ajuntament de Picanya.
- Premi de Difusió de la Cultura Popular _____.
- Premi _____ de Narrativa Infantil que convoca la Mancomunitat de Municipis de la Safor.
- Els darrers anys també ha publicat els guanyadors del Premi _____ de Narrativa Curta que convoca Castelló de la Ribera.

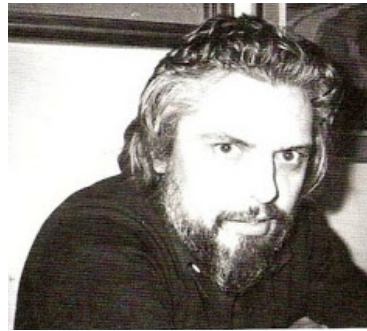
Ha publicat autors com Enric Lluch i Girbés, Enric Valor i Vives, Shaudin Melgar-Foraster, Mercè Viana Martínez, Teresa Broseta Fandos, Joan Pellicer i Bataller, Ferran Torrent i Llorca, Dolors Garcia i Cornellà...



2. Ara et proposem que identifiqueu les següents persones: Gabriel Sendra, Valerià Miralles, Maribel Marco i Núria Sendra. Tots han tingut o tenen un paper important en l'editorial. Hi vols jugar a aquest qui és qui?



.....
Soci fundador de l'editorial.



.....
Soci fundador de l'editorial.

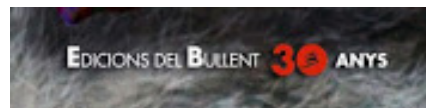
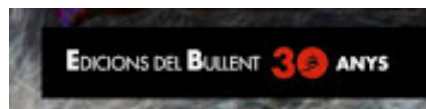


.....
Anterior editora de l'editorial.



.....
Actual editora de l'editorial.

3. L'editorial fa uns quants anys que té el seu propi logotip, però amb motiu del seu 30 aniversari proposaren als lectors que votaren per una de les propostes. El logotip guanyador el tens a *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort*. Et proposem que els mireu entre tots els companys i companyes de classe. Després voteu quin és el vostre preferit. També podeu dissenyar-ne un i enviar-lo a l'editorial a: info@bullent.net.





4. Volem que visualitzes els vídeos que et proposem i contestes una pregunta, però per fer-ho caldrà que pares bé les orelles. D'acord? En el primer dels vídeos que veuràs Núria Sendra hi explica una mica la tasca que hi ha fet fins eixe moment l'editorial i de les col·leccions:

http://www.escriptorsvalencians.tv/Nuria-Sendra-Edicions-del-Bullent_va_16_6-16_0.html

Però en el segon dels vídeos que, hi elabora els informatius de RTVV, s'hi explica l'origen de l'editorial, el seu aniversari i algunes cosetes més:

http://www.rtvv.es/es/cultura_i_oci/Edicions-Bullent-compleix-trenta_anys_0_856714368.html

La pregunta és la següent:

- Quin va ser el primer títol que publicà Edicions del Bullent?

.....
.....

DURANT LA LECTURA

1. Diccionari? Vocabulari? Fixa't en les següents definicions d'aquests mots:

• **Diccionari:** recopilació, generalment alfabètica, dels mots d'una llengua o d'un àmbit d'especialitat, dels noms de persona o de lloc, de fets memorables, etc., acompanyats d'una explicació, definició o equivalència en una altra llengua.

• **Vocabulari:** conjunt de mots d'un llenguatge, lèxic. Recull de les ocurrències lexicals en un corpus determinat (un text, un autor, una època).

Ara que ja saps què signifiquen aquests termes et proposem dues tasques:

a) Anota les paraules i expressions que no comprens i busca-les al diccionari.

.....
.....

b) Quan acabes de llegir aquesta lectura reuneix-te amb els teus companys i companyes de classe, poseu en comú els ètims que hi heu buscat i confeccioneu el vocabulari d'aquesta obra literària. Hi aprendreu un fum de mots nous. Què bé!

.....
.....

2. Redacta una història o microrelat d'unes deu línies on hi utilitzes almenys cinc de les paraules o les expressions que has buscat anteriorment.

.....
.....



3. Completa aquesta graella amb els noms dels personatges més rellevants de la novel·la i quina és la seua professió.

NOMS DELS PERSONATGES	PROFESSIÓ
Claustre	Estudiant de 1r de Batxillerat

DESPRÉS DE LA LECTURA

COMPRENSIÓ LECTORA

1. Ompli la fitxa de lectura.

Títol de l'obra:	_____
Cognoms, nom de l'autor:	_____
Editorial:	_____
Ciutat i any de l'edició:	_____
Nombre de pàgines:	_____
Collecció:	_____
Núm.:	_____
Tema/gènere:	_____
Lloc i temps de l'acció:	_____
Argument:	_____

○

Tipus de narrador:	_____

Personatges: • Principals	_____

• Secundaris	_____

Valoració personal:	_____

○



2. Control de lectura. Respon les següents qüestions:

► Com li diuen al personatge principal? A què es dedica? Quina edat té? Explica qui són la resta de personatges (principals i secundaris), a què es dediquen, quina edat tenen (si hi apareix al relat) i quina és la seua personalitat.

.....
.....

► Quin llibre li canvia la vida a la protagonista? Per què li canvia la vida? Quin és el seu argument? Quines emocions sent quan el llegeix? Qui l'ha escrit? Què opina abans i després de conèixer a l'autora?

.....
.....

► Quin caràcter té la Glòria Cots? Està d'acord amb el treball de recerca i totes les hipòtesis que formula Claustre? Quines hipòtesis són? Ha llegit algun llibre seu? Quin llibre li recomana la seua alumna? Explica com evoluciona la seua relació al llarg del relat.

.....
.....

► Per què tria fer el treball de recerca sobre aquesta escriptora? Quins passos ha de seguir per confeccionar-lo? Com es posa en contacte amb ella? Què li demana?

.....
.....

► On viu Helena Mascort? Quants anys fa que viu a aquesta casa? Per què hi va anar a viure? Com es diu la població on està situada? Describeu aquesta localitat i digues el seu origen toponímic.

.....
.....

► En quin estat es troba el camí que va a sa casa? Què volen fer amb ell?

.....
.....

► Què vol ser, en un principi, Claustre de petita? I després? La seua mare la recolza en els seus estudis? Per què? Quin dels seus familiars li demostra vertaderament la seua estima? Comenta com és la relació que manté amb ells.

.....
.....

► Quines coses o persones li recorden l'olor de la molsa? Són records bons o dolents?

.....
.....



► Com es comuniquen Àngel i Claustre quan no estan junts? Explica quin tipus de relació hi mantenen al llarg de la novel·la.

.....
.....

► Com s'anomena la protagonista de *Les lletres de l'oblit*? Per què s'anomena així?

.....
.....

► Qui li posa a la protagonista el nom de Claustre? Té notícies d'aquesta persona?

.....
.....

► Per què Helena Mascort hi arriba tard a la primera cita amb Claustre? Quantes mascotes té? Digues el nom d'una d'elles.

.....
.....

► Quin és el vertader nom de l'autora de *El drac errant*? Per què es canvia el nom? De quines persones adopta el seu nom literari? Quin tipus de relació mantien amb l'escriptora?

.....
.....

► Quants germans i germanes tenia? Què li succeí a una de les seues germanes? Quan començà a escriure? Està la seua vida vinculada a la literatura? Raona la teua resposta.

.....
.....

► Què li dona a la protagonista durant la primera entrevista? Per què?

.....
.....

► Araceli és l'amiga de Claustre. Des de quan es coneixen? Quines aficions té? Té germans? On vol anar a estudiar a l'estiu? Hi va finalment?

.....
.....

► Qui és la noia del barret de palla? Quina relació manté amb Àngel?

.....
.....

► Quants fills té Helena? Com s'anomenen? Són fills del mateix pare? On viuen? A què es dediquen?

.....
.....



► Quines persones accedeixen a emplenar-li l'enquesta i li contesten els correus? Què li expliquen? Quins llibres s'han llegit?

.....
.....

► La mare i la protagonista tenen dues fortes discussions o enfrontaments. Quins són els motius? Què li destrueix la mare en un dels enfrontaments? Què li fa en la segona discussió? Com es sent després dels dos fets? Quin conte volia reinventar la noia?

.....
.....

► Les dues amigues i els cosins d'una d'elles van estiuejar un any junts. On? Què feien?

.....
.....

► Araceli acompanya Claustre en la segona entrevista. Com reacciona quan coneix a l'Àngel? Qui dina amb elles i l'Helena? Quines preguntes li formula?

.....
.....

► Araceli, Isolda i Àngel fan una eixida junts. On van?

.....
.....

► Per què Mascort es separa del seu primer marit? Com es comunicava amb el seu amant?

.....
.....

► Per què Isolda no viu amb sa mare?

.....
.....

► Per què Helena es decanta per la literatura infantil i juvenil? Qui inspirà molts dels contes d'Helena? Li agrada estar a soles?

.....
.....

► Per què s'anomena la Font dels Miracles?

.....
.....

► Per què la protagonista vol estalviar diners?

.....
.....



► Quins secrets oculten la mare i l'avi? Qui li els explica a Claustre? Per què el pare les abandona? Hi mantenen contacte? Quin pot ser el motiu?

.....
.....

► Claustre i Helena queden a la ciutat. Què havia anat a fer-hi l'escriptora? Què fan juntes? Què vol comprar Helena? Per què? Què li dóna a l'estudiant? Quin n'és el seu contingut?

.....
.....

► Coneixia l'escriptora la història familiar de la nostra protagonista? Raona-ho.

.....
.....

► Com se n'assabenta de la mort d'Helena? Com es produeix l'accident? Com es sent la noia després d'aquest fet?

.....
.....

► On es queda la noia quan va al soterrar? Amb qui hi acudeix?

.....
.....

► Què li succeí al pare d'Àngel? Àngel té germans? Què vol estudiar?

.....
.....

► Els tiets d'Isolda què li pregunten a Claustre? Què pensen sobre la seua germana i la seua carrera literària?

.....
.....

► Àngel i Claustre pugen després del soterrar a casa de la difunta. Per què hi van allí?

.....
.....

► On escampen les cendres d'Helena? Qui acudeix a aquest acte?

.....
.....

► Martí Lloveras quants fills té?

.....
.....



► Què li demanen els fills d'Helena a Claustre? Quina és la seua resposta?

.....

► Claustre li escriu una carta a Helena per acomiadar-se d'ella. Quin és el contingut d'aquesta carta? Quins missatges hi explica?

.....

Títol

1. Recorda que un títol és temàtic si hi apareix explícit, en canvi, un títol és remàtic (també anomenat metafòric o al·legòric) quan el tema només apareix de manera implícita.

En aquest cas, quin tipus de títol és *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort*? Temàtic o remàtic? I en el cas dels capítols? Raona la teua resposta.

.....

2. Li hagueres posat un altre títol a l'obra? Com li hauries posat? Canviaries algun dels títols dels capítols? Com li posaries? Explica perquè faries aquests canvis.

.....

Tema

1. Ara estableix quin és el tema principal de la novel·la i quins són els motius secundaris. Després comprova si has encertat el tema de la novel·la a l'activitat quatre. A continuació exposa els resultats amb els teus companys.

El tema és:

Els motius secundaris són:

.....

Resum

2. Series capaç de fer un resum de cada capítol en un màxim de quatre línies? Segur que sí! Endavant!

Capítol 1 Quan sigui gran, vull ser com ella	
Capítol 2 La hipòtesi	



Capítol 3 L'olor de la molsa	
Capítol 4 I els formatges on són?	
Capítol 5 La primera entrevista	
Capítol 6 La noia del barret de palla	
Capítol 7 Canvi de guió	
Capítol 8 Informació de primera mà	
Capítol 9 La llibreria	
Capítol 10 La reina de les Neus	
Capítol 11 Aquell estiu de les curses de xanquetes	
Capítol 12 Llibreta de camp. L'enquesta.	
Capítol 13 Cada home, cada dona.	
Capítol 14 Contrastos	
Capítol 15 Llibreta de camp (entrevistes). Entrevista 2.	
Capítol 16 Amor i bogeria	



Capítol 17 A raig	
Capítol 18 Retall de premsa	
Capítol 19 Les vànoves	
Capítol 20 Skype	
Capítol 21 Confidències petites i tendres	
Capítol 22 Adéu	
Capítol 23 Primers resultats	
Capítol 24 Cendres	
Capítol 25 Diré que sí	
Capítol 26 Estimada Helena	

Argument

1. Ara que ja has fet un resum de cada capítol, aleshores, et proposem que redactes l'argument de *Vida, obra i secrets d' Helena Mascort* en un màxim de deu línies. Pots recolzar-te en l'activitat anterior.

.....
.....

2. En quin moment situaries el clímax o punt àlgid del relat? Argumenta la resposta i compara-la amb la resta de la classe per veure que han posat.

.....
.....



ANÀLISI DELS ELEMENTS DE LA NARRACIÓ

Seqüències textuais o modes del discurs

En una novel·la predomina la **narració** però també les **descripcions** (de personatges, de sentiments, d'espais, d'animals, d'objectes, d'ambients...) i els **diàlegs**. Però te'n recordes de les seues característiques? No et preocupes! Pot repassar-les a l'apèndix de la pàgina 51.

1. Respon:

a) Tot seguit et presentem uns fragments de la novel·la on hi trobem l'ús de la descripció. Primerament cal que digues què o a qui descriuen (pots consultar la pàgina del llibre on estan). I, després, indica si es tracta d'una descripció objectiva o subjectiva.

► Fragment 1

No era ni guapa ni lletja, ni alta ni baixa, ni grassa ni prima. No anava gens maquillada i, per com tenia els cabells, segur que aquell matí s'havia pentinat més de pressa que no pas jo. Duia una mena de bufanda de colors apagats damunt d'un abric negre molt senzill. Quan es va treure l'abric, va sorgir un jersei d'un color blanc trencat que es deixava anar, molt ample, damunt d'uns texans gastats. El que se li veia més eren les arracades, dues llunes de plata, una a cada costat, que no van parar de moure's en tota l'estona, deixant anar petits reflexos de llum cada vegada que els amanyagava el sol prim que entrava per la finestra de la classe aquell matí glaçat de novembre (p. 14).

S'hi descriu: _____

Es tracta d'una descripció: _____

► Fragment 2

Tenia, ben bé al mig, una plaça rodona no gaire gran, tota empedrada. Hi desembocaven quatre carrers estrets i costeruts, dos que s'enfilaven cap a la muntanya i dos que baixaven cap a la vall per on discorria una riera flanquejada per pollancrees. Al capdamunt d'un dels carrers que pujaven s'aixecava una església molt petita voltada de xiprers. Tot plegat era molt bucòlic i vaig pensar que una mica massa i tot. Allò no semblava real per a una noia com jo que amb prou feines havia sortit mai de la ciutat. Em tornava a venir al cap la idea del pessebre i de la molsa. Allà no hi havia semàfors, ni passos de vianants, ni grans magatzems, ni taxis, ni edificis de deu plantes. A la plaça només hi havia una fleca que també era botiga de comestibles, un bar, un hostel, una carnisseria i un estanc. La resta eren cases particulars, de planta baixa i pis, totes de pedra, algunes més ben conservades que d'altres. Al mig de la plaça, que vaig llegir en un rètol que es deia plaça del Mur, hi havia una font, uns quants bancs i tres arbres que tot just començaven a treure les fulles. Vaig pensar que a l'estiu devien donar una ombra molt agraïda, però ara semblaven tres esquelets. (p. 28-29).

S'hi descriu: _____

Es tracta d'una descripció: _____



► Fragment 3

Es va posar bé un rínxol de cabells que li ballava pel front i va continuar sopant com si res. Jo em vaig quedar mirant-la intentant encomanar-me d'aquella fredor. Mai de la vida no havia portat cap home a casa. Si havia sortit amb algun, que jo no ho creia, no ens n'havia dit res, ni a l'avi ni a mi. El que sí tenia era una colla d'amigues amb les que de tant en tant sortia a sopar o a ballar. Alguna vegada també havien fet algun viatge curt, de cap de setmana, aprofitant els vols de baix cost. Però tot molt mesurat, fent números constantment i queixant-se que després de matar-se treballant tota la vida només pugui anar a Roma en un viatge de tres dies. Amb encara no quaranta anys, gastàvem la mateixa talla i tenia un cutis més fi que el meu. No tenia ni un sol cabell blanc, ni una variu, ni un gram de cel·lulitis. Però era una amargada i una ressentida. I un bloc de gel ple d'estelles punxants (p. 90-91).

S'hi descriu: _____

Es tracta d'una descripció: _____

b) Quins recursos lingüístics s'hi utilitzen en aquests fragments? Posa'n exemples.

Recursos del fragment 1:

.....

.....

Recursos del fragment 2:

.....

.....

Recursos del fragment 3:

.....

.....

c) Localitza i copia a sota un fragment on predomine la descripció objectiva i un altre on predomine la descripció subjectiva (si es possible que explique els sentiments d'un dels personatges de l'obra).

.....

.....

2. Llegeix aquest diàleg i respon a les següents qüestions:

—Claustre, que em sents?

—Saps que al primer llibre que va escriure després de la visita a la nostra escola va posar el meu nom a la protagonista?

—La hipòtesi.

La hipòtesi, sí! La maleïda hipòtesi!

—Amb aquest treball vull demostrar que la literatura de l'Helena Mascort fa miracles.

[...]



—El treball de recerca no és cap broma, Claustre. T’hi jugues la nota del batxillerat. No vas malament, però tampoc és que vagis sobrada, ja ho saps. O estructures una hipòtesi amb una mica de cara i ulls o ja et pots anar buscant un altre tutor per al teu treball. Jo no tinc temps per a miracles. Ah, i quan surtis tanca la porta —va afegir, sense mirar-me (p. 17).

a) Indica el grau de formalitat del diàleg anterior.

.....
.....

b) Utilitza fórmules de salutació i de comiat?

.....
.....

c) Identifiques el tipus d’estil (directe, indirecte i indirecte lliure) que presenta aquest fragment.

.....
.....

d) T’agrada els parlaments d’aquests personatges? En diries alguna cosa diferent? Canvia aquest diàleg i expressa allò que t’agradaria que digueren. Pots emprar aquest fragment o triar-ne un altre de l’obra.

.....
.....

3. Defineix els termes següents:

Narrar:

Narrador:

Narració:

Text narratiu:



4. Classifica els textos narratius en una taula com la següent:

novel·la, biografia, poema narratiu, crònica esportiva, acudit, conte literari, conte tradicional, notícia, memòries, còmic, reportatge, editorial, espot publicitari, diari personal, llegenda, faula, rondalla

NARRACIÓ	ORAL	ESCRITA
LITERÀRIA O DE FICCIÓ		
DE NO-FICCIÓ		

5. Després de definir aquests conceptes i classificar els diversos tipus de narració, justifica si el concepte de narració és vàlid en aquests dos textos. Després indica de quin tipus de text narratiu es tracta en cada cas i ho justifiques.

L'escriptora de literatura infantil i juvenil Helena Mascort mor en un accident de trànsit en bolcar el seu cotxe segurament a causa de la pluja. I continuava: Ahir al vespre, quan es dirigia al poble on vivia, Vallservés, la coneguda escriptora Helena Mascort va patir un accident que li va causar la mort. Sembla que va perdre el control del seu vehicle, un quatre per quatre que va bolcar i va xocar contra un arbre. Segons tots els indicis, anava sola. Helena Mascort es va donar a conèixer en el món de la literatura en guanyar el premi "Fructuós Prim" fa vint-i-cinc anys amb l'obra "Dijous al vespre", l'única de tota la seva extensa producció que fugí dels paràmetres de la literatura infantil i juvenil. [...]. La cerimònia de comiat tindrà lloc dilluns al matí a Vallservés, el seu poble (p.155-157).

.....

.....

Vam pujar a Vallservés el primer dissabte que la mare havia quedat amb els de la llibreria que començaria a treballar. Així m'agrada, em va dir quan va veure que marxava tant d'hora de casa, que siguis puntual el primer dia de feina. No havíem parlat més del tema d'ençà del dia de la discussió. De fet, amb prou feines ens havíem dirigit la paraula, aquells quinze dies. L'avi sí, que havia intentat parlar amb mi a soles, però jo l'havia esquivat. No em venia de gust. Primer, havia de treure'm de sobre aquell ressentiment tan gran que sentia i que no m'agradava. Pensava que havia de tenir el cap fred i el cor tranquil per tornar a parlar tant amb la mare com amb l'avi i preguntar-los, abans que res més, què m'amagaven. Perquè,



després de donar-hi unes quantes voltes, estava convençuda que hi havia coses importants que jo havia de conèixer i no sabia. Ja no era pas cap criatura i tenia tot el dret del món a fer preguntes i que me les contestessin (p. 108).

.....

.....

a) Inventeu-se un relat breu cadascun dels companys on utilitzeu la narració, la descripció i el diàleg. Cal que tingueu en compte les característiques d'aquests tipus de textos. Si voleu, després de crear-lo, podeu crear el vostre propi llibre, editar-lo i publicar-lo a la xarxa mitjançant la plataforma <http://www.myebook.com/>. Necessitareu que els vostres arxius estiguen en format PDF.

.....

.....

Estructura

1. Generalment els textos narratius s'estructuren en tres parts: **introducció** o **plantejament**, **nus** i **desenllaç**. Quins capítols de la novel·la inclouria cadascuna de les parts?

.....

.....

Gènere

1. Cal que tingues en compte que en una novel·la podem trobar més d'una temàtica. A quin gènere pertany *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort*? Per què? Et vas equivocar en la teua predicció de l'activitat quatre?

.....

.....

Tipus de narrador

1. Ara toca saber quin tipus de narrador hi tenim a aquest text. Anem per feina!

a) El narrador explica la història en primera o tercera persona?

.....

.....

b) Quin tipus de narrador hi trobem? Raona la teua resposta.

.....

.....

c) Qui és el narrador?

.....

.....



d) Copia un fragment on se n'observe clarament el tipus de narrador que hi trobem a la novel·la.

.....

.....

e) Canvia un fragment narratiu de la novel·la a 3a persona i observa'n les diferències.

.....

.....

Personatges

1. Recorda que els personatges es poden classificar segons el grau d'evolució psicològica al llarg de la història (plans o redons) o segons la importància que tenen per al desenvolupament de la novel·la (principals – herois o antagonistes - secundaris – ajudants o oponents - fugaços).

a) Classifica tots els personatges de l'obra.

SEGONS EL GRAU DE PARTICIPACIÓ EN LA HISTÒRIA	SEGONS EL GRAU D'EVOLUCIÓ

b) Qualifica cada personatge amb un parell d'adjectius que expliquen la seua personalitat o algun tret físic.

.....

.....

c) Al llarg del text hi apareixen uns quants noms, per tal de recordar-los et proposem que empenes la graella de sota.

NOM DEL PERSONATGE	TIPUS DE RELACIÓ (PARENTIU, AMISTAT, SENTIMENTAL...)	QUE MANTÉ AMB



d) Quin és el personatge que t'ha agradat més? I quin menys? T'ha sorprès algun personatge? Quin eliminaries? N'afegiries algun? Argumenta les respostes.

.....
.....

Espai

1. Ara cal que analitzes l'espai d'aquest text literari. Estàs llest o llesta?

a) L'espai o escenari principal de l'obra de quin tipus és? Obert o tancat? Objectiu o subjectiu? Rural o urbà? Real, imaginari o fantàstic? Fa funció de marc o resulta determinant per a la trama i l'acció dels personatges?

.....
.....

b) Esmenta tots els espais possibles que hi trobes al relat. Seguidament tria cinc d'aquests espais i classifica'ls.

.....
.....

c) Descriu el poble de Vallservés. Pots ajudar-te de les dades que hi apareixen al llibre. Et recorda a algun poble que coneixes?

.....
.....

Temps

1. Contesta les següents qüestions sobre el temps:

a) Et vas equivocar en la predicció del temps de la història que vas fer a l'activitat quatre? Però, si et vas equivocar, explica perquè creus que vas errar.

.....
.....

b) En quina època està ambientada la novel·la? Quina durada i quin ordre tenen els fets? L'ordre és lineal o discontinu? Empra la retrospecció, la simultaneïtat o l'anticipació? Utilitza el resum, l'el·lipsi o l'extensió?

.....
.....

c) L'acció, els personatges i el temps conflueixen en el present? Si no coincideixen aquests elements, raona la resposta.

.....
.....



d) Creus que l'elecció del temps i l'espai del text són adequats? On situaries tu l'obra? En quin temps ho faries?

.....

.....

Recursos estilístics

1. Observa aquests fragments i indica quina figura retòrica hi ha. Després busca dos exemples de cada figura en el relat que ens ocupa i copia'ls a sota.

Per celebrar que el treball de recerca semblava que havia alçat les veles i havia trobat un bon vent que l'empenyés, amb l'Araceli vam anar a prendre un refresc. (p. 133)

- La figura retòrica és:

- Exemples:

.....

Els arbres eren genis de fusta que protegien els animals més indefensos del bosc [...]. Els apagallums cantaven cançons que amansien el vent i els pets de llop gegants eren les cases dels guardians del bosc.(p. 129).

- La figura retòrica és:

- Exemples:

.....

Té una pigueta molt mona a la cuixa dreta, quan érem petits ens banyàvem despullats al riu (p. 171).

- La figura retòrica és:

- Exemples:

.....

La solitud és com una goma elàstica al voltant del coll que si la forces massa et pot escanyar. (p. 131).

- La figura retòrica és:

- Exemples:

.....

Amb aquest treball vull demostrar que la literatura de l'Helena Mascort fa miracles. (p. 17).

- La figura retòrica és:

- Exemples:

.....



Registre

1. Quin registre emprà l'autora primordialment a *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort*? Podem trobar mostres d'un registre col·loquial? Si és així, a continuació, localitza a la novel·la cinc exemples del registre col·loquial i després adapta'ls al registre estàndard. I, per últim, indica quins personatges l'utilitzen.

.....
.....

Valoració personal

1. Contesta:

a) T'ha agradat aquesta novel·la? Per què? En cas negatiu, indica els motius.

.....
.....

b) Quins aspectes t'han sorprés més? I quins canviaries?

.....
.....

c) T'ha agradat el final? Creus que és un final obert o tancat? Com creus que podria continuar la història? Et proposem que confecciones un final alternatiu amb el seu títol corresponent.

.....
.....

d) Què opines de la relació entre els dos personatges principals? Quins sentiments t'ha despertat? Creus que seria possible aquesta amistat entre un escriptor i un lector? Admires tu a algun escriptor o escriptora? A qui? Per què?

.....
.....

e) Feu la ressenya d'aquesta novel·la tots els companys de classe amb l'ajuda del docent de Valencià. Expliqueu que us has semblat aquesta lectura i els motius pels quals la recomanaríeu a altres companys o amics.

.....
.....

CONEIXEMENTS TRANSVERSALS, JOCS I CURIOSITATS

1. Un dels temes centrals de l'obra és l'elaboració del treball de recerca per part del personatge de Claustre sobre l'escriptora Helena Mascort. Però saps què és un treball de recerca? Consulta aquesta pàgina i ho esbrinaràs: <http://www.edu365.com/batxillerat/comfer/recerca/index.htm>.



a) Extrau del llibre de lectura tots els passos que realitza Claustre per confeccionar el treball de recerca. Et serà molt útil per a la següent activitat!

.....

.....

b) Ara que ja saps què és, quan es fa i com es fa, aleshores, confecciona un treball de recerca sobre Dolors Garcia i Cornellà. Pots enviar-li un correu a l'escriptora (<http://www.dolorsgarciaicornella.com/>) a través de l'editorial. D'aquesta podràs contactar amb ella i quedar per entrevistar-la via Skype (si no saps emprar aquest xat demana-li ajuda al docent d'Informàtica). Li pots preguntar: quin és el procés de creació d'aquest llibre, d'on va traure les idees per confeccionar-lo, que en pensa del món editorial i dels agents literaris... i totes aquelles preguntes que consideres convenient. La novel·la ens dona pistes per contestar aquestes qüestions o formular-li altres preguntes. El resultat serà força interessant!

.....

.....

2. Curiositat.



La **caplletra** és la lletra majúscula emprada com a inicial del primer mot d'un text, llibre, capítol, paràgraf, etc, amb intenció estètica, sovint ornamentada. La forma més antiga i més simple d'obtenir l'efecte estètic era d'escriure-la al marge del text, sistema que perdurà llargament (manuscrits de Ripoll i d'altres escriptors catalans). L'ornament més antic (s VI) consisteix en entrelaçaments i elements geomètrics. La caplletra aparegué més tard, emmarcant una escena al·lusiva al text o bé inclosa dins l'escena mateixa. Amb la impremta les caplletres continuaren representant un paper artístic preponderant, sobretot del s XV al XVII. Ho sabies?

3. Després de fer el treball de recerca sobre Dolors Garcia i Cornellà hauràs descobert que li agraden els enigmes i que, normalment, els utilitza en les seues obres. A més a més, el personatge d'Helena Mascort, escriu missatges ocults a través de les caplletres o lletres capitals: [...] *vaig aprofitar la lletra capital de cada capítol per escriure el missatge* (p. 123). Com no podia ser d'un altra forma, l'autora, en aquesta obra, també ens proposa un enigma. Et proporcionem una pista: trobaràs els noms de cadascun dels membres de la seua família buscant la darrera lletra de cada capítol. Al darrer capítol trobaràs la lletra solta (T). Jugues amb nosaltres? Acceptes el repte que ens proporciona Dolors?

- Els noms dels membres de la família de Dolors són:

.....

.....



4. Proposeu al vostre professora o professora de Valencià o al tutor o tutora, visionar una de les següents pel·lícules: *Descobrint a Forrester* (2000) i *El carter (i Pablo Neruda)* (1994). Després realitzeu un cinefòrum on reflexioneu sobre els sentiments que s’hi mostren i la relació d’amistat que s’estableix entre els personatges principals. També comenteu com s’enfronten els protagonistes davant de les adversitats i els valors positius o negatius que s’hi transmeten. Finalment opineu si creieu que la literatura ajuda a la formació de les persones.



Títol: El carter (i Pablo Neruda).

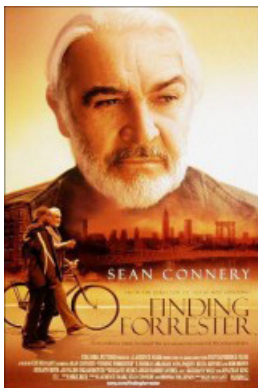
Any: 1994

Duració: 115 minuts

Intèrprets: Philippe Noiret, Massimo Troisi, M^a Grazia Cuccinotta, Linda Moretti, Renato Scarpa, Anna Bonaiuto, Mariano Rigilox.

Gènere: Drama

Sinopsi: Màrius és un home senzill que accepta un treball de carter. El seu treball consisteix en portar-li el correu al poeta xilè Pablo Neruda. Aquest escriptor viu exiliat en aquest petit poble italià. Màrius es sent fascinat per la figura de Neruda, i entre els dos homes anirà creixent una gran amistat.



Títol: Descobrint a Forrester.

Any: 2000

Duració: 136 minuts

Intèrprets: Sean Connery, Rob Brown, F. Murray Abraham, Anna Paquin, Busta Rhymes, April grace, Michael Pitt, Michael Nouri, Richard Easton, Glenn Fitzgerald, Stephanie Berry, Matt Damon, Lil Zane.

Gènere: Drama

Sinopsi: Conegut al seu barri per la seua condició de persona solitària. Forrester, antic professor de literatura, és un home misteriós i excèntric. Quan Jamal, un destacat estudiant i atleta negre assoleix entrar en el seu apartament amb una cartera plena de treballs literaris, de forma inesperada i insòlita, s’estableix entre ells una relació molt profitosa.

5. Activitat en grup. Responeu el següent qüestionari:

a) Us agrada llegir? Per què?

.....

b) Soleu recomanar llibres o revistes als vostres companys?

.....

c) Sou uns bons lectors? Quants llibres llegiu al llarg de l’any? Quins llibres i escriptors són els vostres favorits? Per què?

.....



d) Llegiu habitualment llibres o premsa en català? I en altres llengües? De quin tipus?

.....
.....

e) Llegiu tot tipus de gèneres? Si no és així, quins gèneres llegiu? Per què? Quins temes us agraden més?

.....
.....

f) Coneixeu alguna campanya, proposta d'alguna editorial o fundació que es dedique a l'animació lectora? Com es diu? Què fa?

.....
.....

g) El vostre centre té un Pla de Foment de la Lectura? En què consisteix? S'hi aplica? Pregunteu-li al docent de Valencià.

.....
.....

h) Com animaríeu els vostres companys a llegir? Escriviu les vostres propostes.

.....
.....

i) Sabeu què és el Bookcrossing? En català rep diversos noms: Passa Llibres, Llibres Lliures o Creua Llibres. Com hi funciona? On i quan podem intercanviar llibres? Hi heu participat alguna vegada? Us ha agradat? Heu fet algun intercanvi de llibres al vostre centre? Si no és així, podeu consultar l'experiència del centre CFPA Giner de los Ríos d'Alacant (<http://bibliogeneralc.blogspot.com.es/>) o d'altra i posar en pràctica un intercanvi de llibres massiu al vostre centre. Us agrada la proposta? Us animeu?






.....
.....

j) Sabeu què és un club de lectura? En coneixeu algun? Us agradaria crear-ne un? Proposeu-li al vostre professor o professora de Valencià crear-ne un al vostre centre. Cal que tingueu en compte els següents aspectes: delimitar els destinataris, llibres que llegireu, qui conduirà el club, quan i on us reunireu, com arribareu als usuaris, quant de temps voleu que dure, com es desenvoluparan les sessions, com podem enriquir l'activitat del club i com la valorarem. Després no oblideu treballar i recomanar *Vida, obra i secrets d'Helena Mascort* quan el tingueu creat i posar-li un nom al club. Una de les primeres activitats del club serà crear una biblioteca d'aula amb els llibres que hi aneu llegint i dedicar-li tots els dies que, tingueu classe de Valencià, cinc minuts a la lectura dels títols que més us interessin de tots els gèneres literaris. Si voleu podeu posar-li nom a aquesta darrera activitat. Què us sembla?

.....
.....



6. Segur que coneixes *La llegenda de Sant Jordi i el drac* i la seua vinculació amb el dia del llibre. Però sabries dir què és una víbria, un drac, una serp, un basilisc i un griu? Doncs ara ho esbrinaràs! Busca a la següent pàgina web (<http://www.carrutxa.cat/drac/intro.html>) i trobaràs tota la informació que necessites per completar el quadre de sota.

FOTOGRAFIA	NOM DE LA BÈSTIA FANTÀSTICA	DEFINICIÓ	LOCALITAT I FESTA ON S'HI FA SERVIR
	Víbria		
	Drac		
	Serpent		
	Basilisc		
	Griu		

7. Al llarg de tota la novel·la hi trobem esmentats els següents personatges: éssers llegendaris com les bruixes (p. 102); éssers mitològics com els dracs (p. 9), els fantasmes (p.101), els mags sinistres (p. 124), les fades (p. 207), els follets o donyets (p. 207); animals com el ratolí (p. 123) o el porc senglar (p.129); heroïnes com les princeses (p. 220) i personatges costumistes com una pagesa (p. 123) o nens i nenes (p. 124). També hi apareixen pocions (p. 12), malefics (p. 219), carrosses tirades per cavalls (p. 13), castells encantats (p. 12) i illes solitàries (p. 214). Tots aquests personatges, llocs i encanteris els podem trobar en molts contes, rondalles i llegendes o formen part de la mitologia popular. Segurament que, de petit o de petita, t'han explicat alguna narració on hi apareixen. Necessitem que faces memòria i sigues una mica curiós o curiosa per confeccionar aquestes activitats, però també que no tingues gens de por. Endavant!



a) Gegants, bèsties fantàstiques, genis, espantacriatures, follets o donyets, fades, fantasmes, bruixes, homes del sac... tots aquests personatges que formen part de la nostra mitologia popular. Un dels éssers mitològics és el gegant Esclafamuntanyes. Busca en aquesta sopa de lletres els seus amics. Li ajudes a trobar-los?

Ferrabàs, Quarantamaula, Tarasca, Fumera, Gambutzi, Mitona, Saginer, Bubota, Tombatossals

F	E	R	R	A	B	À	S	T	Q	G
Q	W	E	R	R	T	Y	U	O	U	A
A	S	D	B	E	F	M	G	M	A	M
H	J	K	U	N	L	I	N	B	R	B
Z	C	V	B	I	B	T	N	A	A	U
Q	E	T	O	G	O	O	T	T	N	T
A	D	G	T	A	K	N	R	O	T	Z
T	A	R	A	S	C	A	E	S	A	I
Z	C	B	U	O	L	P	W	S	M	S
W	R	Y	J	A	P	O	Q	A	A	A
S	F	H	M	E	M	I	L	L	U	M
X	V	N	I	L	N	U	K	S	L	N
E	A	R	E	M	U	F	H	I	A	B



b) Associa la informació que et posem a sota amb tots els personatges anteriors si vols saber qui són. Cal que consulteu la següent pàgina web per saber-ne la solució (<http://www.mitcat.net/portal.html>).

- ▶ _____ . Segons Enric Valor era un dels quatre germans gegants de Penàguila (Passaponts, Arrancapins, Plegallanes) que decidiren anar a buscar fortuna.
- ▶ _____ . És un geni de Cap d'Any. Té set ulls, quatre al davant i tres al darrera, fitant el passat i el futur. Baixa per la xemeneia i vetlla per la casa i la seva gent, misteriós benefactor alhora causant d'un cert temor, sobretot als nens ja que és ell qui explica als Reis com s'han portat.
- ▶ _____ . Gegant emparentat amb els gegants del Ferro.



- ▶ _____ . Ésser imprecís i voluble. És un espantacriatures. Tant pot tenir forma de gat, de cargol, dimoni de cames lleugeres o animal meitat gallina meitat home, que viu als canyars vora el riu. Tingui l'aspecte que tingui i es digui com es digui, el poder d'horroritzar fins a fer esmussar els ossos és constant en aquest ésser tant voluble. Es diu que quan una persona la distingeix, sigui quina sigui la seva aparença, i crida, la població fuig i es tanca dins de casa i cessa tota activitat.
- ▶ _____ . Està emparentada amb el drac. És una bèstia ferotge filla del monstre Leviatan i d'un escurçó gegant. És una serp amb sis potes i una enorme cua.
- ▶ _____ . És un follet que pren forma d'ocellot negre i no li agrada sortir de dia. Les nits més fosques vola en grup damunt els boscos i ciutats. Si pareu bé l'orella el sentireu respirar de manera molt sorollosa. Cal evitar-lo la nit de Sant Joan, doncs és especialment perillós.
- ▶ _____ . Fada que viu al Pirineus, el seu origen llegendari deriva de Neptú, el déu del mar que també era el senyor de les aigües terrestres i de les fonts.
- ▶ _____ . Home dolent o ésser menut (greixeter). Busca el greix dels nens.
- ▶ _____ . És una fantasma de que ronda cruïlles i cementeris per espantar als vius a Mallorca.
- ▶ _____ . Gegant fill de la Penyeta Roja i el Tossal Gros, amb l'ajut dels seus amics, Arrancapins, Cagueme i Bufanúvols, fa que el Rei Barbut baixi de les muntanyes i funde la ciutat de Castelló i, gràcies al desig de la filla del rei d'ampliar el regne, conquereix als filisteus les illes Columbretes.

8. Curiositat. Coneixes la **llegenda de la Font del Miracle** o del Portal de Montserrat?



A mig camí de Montserrat, entre Collbató i el monestir, hi havia una frondosa font d'aigua fresca. Tots els pelegrins l'aprofitaven per refer-se del cansament, apagar la seua set i poder reprendre el camí. Però un dia, Veremond el Roig, senyor del castell de Collbató i home descregut i avar, envià dos servents a la font amb l'encàrrec de cobrar tribut a tot aquell que hi anés

per beure o per proveir-se d'aigua. I així, aquell manantial quedà prohibit a la majoria dels pelegrins, que feien vot de pobresa. Fins que un pelegrí, que pujava a la muntanya mig mort de set i de cansament, va voler beure de la font. Els criats de Veremond el Roig, en veure que no duia diners, el van fer fora d'allà, amenaçant-lo de mort si no continuava el camí. L'home a dures penes va arribar a l'ermita de Sant Miquel, i d'allà al Monestir, gràcies a la força que li donaven les seves pregàries. Quan va arribar al portal del monestir, va caure mig mort; però aleshores, d'una roca va començar a brollar aigua, que anà a parar als llavis del pelegrí i el va salvar. Des d'aquell moment, la font del malvat Veremond es va assecar i l'aigua va sortir per la font del Portal o del Miracle, al monestir. Quina casualitat, no? Serà aquesta la font dels Miracles d'aquesta obra?

9. El personatge de Claustre diu que reescriuria una versió del conte de *La reina de les Neus* i, a més a més, és un dels capítols de l'obra (p.97-98). Aquest un conte clàssic de la literatura universal. Segur que el coneixes! Però saps qui el va escriure o arregar? I els contes de *La Ventafocs* o *Hänsel i Gretel*? Coneixes l'autor o els autors? Doncs, et posem a prova! Seguidament contesta les següents activitats:



a) Abans de començar, relaxa't, tanca els ulls i, durant un parell de minuts, recorda els contes, narracions orals i llegendes que et contaven o et llegien els teus familiars quan eres petit o petita. També recorda els que vas llegir o escoltar tu. I no te n'oblides de gaudir i somiar! De segur que són uns records tant meravellosos com aquestes narracions.

*E n
Pere sense por,
Aladí i la llàntia meravellosa, En Patufet...*

*P a t i m ,
patam, patum, homes
i dones del cap dret. Patim,
patam, patum, no trepitgeu en Patufet...*



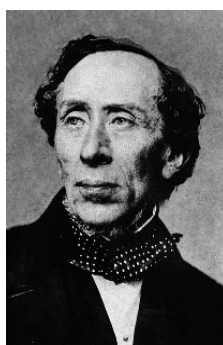
b) Esperem que no hages caigut en els braços de Morfeu perquè anem a per feina. Escriu a sota els títols dels contes que més t'agraden de la teua infantesa.

.....
.....

c) Toca que et posem a prova. Sabries dir qui o quins són els autors dels títols que hi ha a sota? Alguns d'ells són contes originals, però d'altres s'han arreglat o versionat. Són narracions de Charles Perrault, de Hans Christian Andersen i dels germans Grimm. Cal que busques la informació a Internet o una enciclopèdia.



Charles Perrault



Hans Christian Andersen



Els germans Grimm

TÍTOL	AUTOR
La reina de les neus	
Pell d'ase	



TÍTOL	AUTOR
Blancaneu i Rosaroja	
Barbablava	
La petita venedora de llumins	
El sastre valent	
El gat amb botes	
El rossinyol	
Els dotze germans	
El vestit nou de l'emperador	
Els elfs i el sabater	
Els músics de Bremen	

d) Com que, per a realitzar l'anterior activitat, has buscat la biografia i l'obra dels autors anteriors, ara, et demanem que digues si és vertadera o falsa la següent afirmació:

El que diferencia a Andersen dels Germans Grimm o de Charles Perrault és que ell va narrar contes propis de sàtira social i amb elements autobiogràfics, basant-se a la vegada en els principals elements o personatges de contes clàssics. En canvi, el que feien els germans Grimm o Perrault eren adaptacions de contes de fades als que els hi afegien una moralina.

Aquesta afirmació és:

e) Andersen va escriure el conte de *La reina de les Neus* (1845), però coneixes bé aquesta narració? No et preocupes! T'ajudem! Després cal que compares aquest text amb el relat que el personatge de Claustre fa l'obra que hi estem treballant i busques les semblances i diferències que presenten les dues narracions (p.97-98). Et sorprendràs!



És un conte dividit en set parts o capítols:

Primera part: uns trols fabriquen un espill màgic, que fa que tot monstre la seua pitjor cara. Volen pujar-lo al cel perquè els àngels es deceben del Paradís i abandonen Déu, però en intentar enlairar-lo més enllà dels núvols, l'espill es trenca en mil trossets.

Segona part: mentrestant dos xics creixen com a veïns a un petit poble, cuidant junts un jardí de roses. Ell es diu Kai i viu amb la seva àvia, qui sempre li diu que vigile amb la reina de les Neus. S'enamora

de la noia, Gerda. Una nit d'hivern, apareix la reina de les Neus i convida Kai a acompanyar-la però ell refusa per amor a Gerda. Un floc de neu, però, transporta, un trosset de l'espill màgic i Kai veu



Gerda com massa infantil, així que acaba acompanyant la reina de les Neus. Ella li fa dos petons, que li gelen el cor i no li fa un tercer, que el mataria.

Tercera part: Gerda no vol escoltar la gent del poble, que li diu que Kai ha mort, i ix a buscar-lo, preguntant a persones i elements de la natura. Aquests l'ajuden en la seua cerca i li donen proves que Kai viu. Enmig d'un bosc, Gerda troba la casa d'una vella que li fa un encanteri perquè oblide el seu amor i poder quedar-se amb la xica com a criada. Passen els mesos, Gerda treballa amb la vella amb alegria fins que floreixen les roses i recorda en Kai, llavors fuig per continuar buscant-lo.

Quarta part: Gerda continua interrogant animals i plantes al bosc, fins que la guien a un palau reial, on un príncep similar a Kai l'ajuda amb roba i un carro.

Cinquena part: Una petita lladregota captura el carro i es fa amiga de Gerda. Els coloms ensinistrats de la xica han vist Kai i li diuen on és. La lladre li deixa un ren per anar al Pol Nord i alliberar Kai

Sisena part: Gerda arriba al palau de la reina de les Neus, defensat per flocs que l'ataquen com ganivets. Resant un parenostre, els flocs cauen a terra i ella pot continuar avançant

Setena part: Kai està presoner de la Reina de les Neus, que només el deixarà anar si aconseguix formar amb gel i flocs de neu la paraula "eternitat". Gerda el veu barallant-se amb els flocs enmig d'un llac gelat anomenat Espill de la Raó. S'acosta a ell i plora d'emoció en veure'l, però ell se n'allunya. Ella plora amb més pena i una llàgrima aconseguix arribar als ulls de Kai, emportant-se el trosset d'espill incrustat. Llavors ell la mira i la reconeix i comencen a ballar d'alegria. Els flocs de neu segueixen el ritme fins que formen la paraula en un dels seus moviments. Lliures i junts, tornen a casa seua per viure plegats.

Semblances:

.....

Diferències:

.....

10. Curiositat.

Walt Disney i Salvador Dalí



Walt Disney i la seua companyia confeccionaren diverses pel·lícules d'animació dels autors anteriorment estudiats i d'altres escriptors coneguts o d'anònims (Les mil i una nits) com Carlo Collodi, Lewis Carroll, James Matthew Barrie. Disney en feu la seua pròpia versió, moltes vegades eliminant aquells aspectes que podien escandalitzar a la societat de l'època o agafant versions d'autors com Perrault o els

germans Grimm (en la versió original de la Blancaneu, anterior a la dels germans Grimm, la malvada madrastra era obligada a ballar amb unes sabates de ferro roent fins a caure morta). Alguns títols foren: La Ventafocs (1950), La Blancaneu i els set nans (1937), Pinotxo (1940), Alícia en el país de les meravelles (1951), Peter Pan (1953) i Aladí (1992). Però l'any 1945, els estudis Disney contactaren amb el pintor català Salvador Dalí per la realització d'un curtmetratge d'animació surrealista basat en la seua obra pictòrica. La idea era il·lustrar amb imatges animades una cançó del mexicà Armando Domínguez anomenada Destino, composta per una espècie de poema d'amor en imatges oníriques. El projecte finalment s'abandonà a l'any següent per problemes pressupostaris. En sabies de la relació de Dalí i els estudis Disney?



11. El personatge d'Helena Mascort escrivia contes, al igual que en la novel·la, també en la nostra literatura tenim escriptors de contes, folkloristes i rondallaires. Et proposem que associes l'obra amb el seu corresponent autor o autora. Hi aprendràs molt!

Contes i narracions, La gent que viu al món, Cròniques de la veritat oculta, Aventures d'En Perot Marrasquí, La meua Cristina i altres contes, El perquè de tot plegat, En Joan de l'ós, Costumari català.

Manuel de Pedrolo →
 Maria Beneyto →
 Pere Calders →
 Carles Riba →
 Quim Monzó →
 Mercè Rodoreda →
 Pau Beltrán →
 Joan Amades →

12. Activitat en grup. Sabeu que és un **videolit**? No s'esglaieu! No és cap concepte estrany! La definició és la següent: *creació audiovisual breu que s'articula a partir d'un text literari, que s'inclou en les estratègies d'aprenentatge actiu a través d'un projecte de creació* (<http://videolit.org/pg/goto/about>). En altres paraules, seria un vídeo inferior a deu minuts on mitjançant les imatges, la música i la paraula reinterpretem un text literari. Doncs, amb l'ajuda dels vostres companys i dels professors de Valencià i Informàtica, confeccioneu un videolit de cadascuna de les narracions orals o llegendes que us contaven de petits (podeu consultar l'anterior pàgina). Quan ho tingueu llest, mitjançant el club de lectura, convoqueu a tota la comunitat educativa i organitzeu el dia de les narracions orals.
-

13. El recurs lingüístic que utilitza referències a altres textos, altres autors, pintors o compositors per confeccionar-ne un altre s'anomena intertextualitat i s'empra en aquest cas. En aquest relat hi trobem citades una novel·la i un conte clàssic (*Terra baixa, La reina de les Neus*), una cançó (*Sacred love*), un còmic (*Popeye*), uns escriptors (*Enid Blyton, Hans Christian Andersen, Oscar Wilde, Àngel Guimerà*), uns pintors (*Gauguin, Van Gogh*), uns compositors (*Sting, Beethoven*)... Cal que escrigues al costat el títol d'una de les obres d'aquests autors, pintors o compositors autors.

Enid Blyton - Gauguin
 Van Gogh - Beethoven

14. Llegeix aquest fragment: *L'Helena i la Isolda no paraven de parlar i de riure mentre disposaven els plats i els coberts a la taula. Alguna d'elles havia posat música i sonava Sting. Cada home, cada dona, cada raça, cada nació, tots es veuen sotmesos a l'amor sagrat (p. 116)*. Claustre esmenta la tornada de la cançó *Sacred love* que dona nom al capítol *Cada home, cada dona*. T'agradaria saber més sobre el cantant Sting? Segur que sí! Per confeccionar les següents activitats necessitaràs l'ajuda dels docents de Valencià, d'Anglès i de Biologia, però també consultar a Internet.



a) Però sabries dir què diu la cançó *Sacred love*? Doncs, prompte ho sabràs! Tradueix aquesta cançó al català.

SACRED LOVE	TRADUCCIÓ
<p><i>Take off those working clothes Put on these high heeled shoes Don't want no preacher on the TV baby Don't want to hear the news</i></p> <p><i>Shut out the world behind us Put on your long black dress No one's ever gonna find us here Just leave your hair in a mess I've been searching long enough I begged the moon and the stars above For sacred love</i></p> <p><i>I've been up, I've been down I've been lonesome, in this godless town You're my religion, you're my church You're the holy grail at the end of my search Have I been down on my knees for long enough? I've been searching the planet to find Sacred love</i></p> <p><i>The spirit moves on the water She takes the shape of this heavenly daughter She's rising up like a river in flood The word got made into flesh and blood The sky grew dark, and the earth she shook Just like a prophecy in the holy book Thou shalt not covet, thou shalt not steal Thou shalt not doubt that this love is real So I got down on my knees and i prayed to the skies When I looked up could i trust my eyes? All the saints and angels and the stars up above They all bowed down to the flower of creation Every man every woman Every race every nation It all comes down to this Sacred love</i></p>	



SACRED LOVE	TRADUCCIÓ
<p><i>Don't need no doctor, don't need no pills I got a cure for the country's ills Here she comes like a river in flood The word got made into flesh and blood Thou shalt not steal, thou shalt not kill But if you don't love her your best friend will</i></p> <p><i>All the saints up in heaven and the stars up above It all comes down, it all comes down It all comes down to love, Take off your working clothes Put on your long black dress And your high heeled shoes Just leave your hair in a mess</i></p> <p><i>I've been thinking 'bout religion I've been thinking 'bout the things that we believe I've been thinking 'bout the bible I've been thinking 'bout Adam and Eve I've been thinking 'bout the garden I've been thinking 'bout the tree of knowledge, and the tree of life I've been thinking 'bout forbidden fruit I've been thinking 'bout a man and his wife</i></p> <p><i>I been thinking 'bout, thinking 'bout Sacred love, sacred love...</i></p> <p><i>Sting</i></p>	

b) Coneixes la biografia de Sting? Quina vinculació té amb el príncep Carles d'Anglaterra? Per què va reescriure la cançó Message in a bottle? Sabies que té una fundació anomenada Rainforest Foundation? A què es dedica aquesta fundació? Pots buscar les respostes a: <http://www.sting.com/> i <http://www.rainforestfoundation.org/> . Posaràs a prova el teu nivell d'anglès!

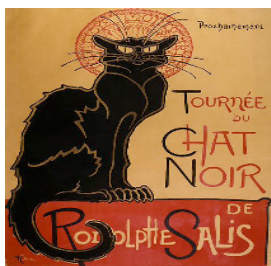
.....
.....



c) Activitat optativa. Ja que heu investigat sobre la destrucció dels boscos tropicals, també hi podeu investigar, amb l'ajuda del professor o professora de Biologia, els efectes que hi té la destrucció d'aquests boscos i la seua relació amb el canvi climàtic visualitzant el documental d'Al Gore anomenat *Una veritat incòmoda: La crisi planetària de l'escalfament global i com afrontar-la* (2006). Podeu realitzar un debat o una exposició sobre el tema. També parlar sobre les activitats que realitzen alguna ONG o organització que treballa per la conservació de les espècies o del planeta (Greenpeace, WWF/Adena...).

15. La protagonista de la nostra història esmenta al llarg de l'obra diversos arbres, diverses flors i, també, recorda la molsa que pertany als briòfits (que tant fascina a Claustre): Em recordava l'olor de la molsa que l'avi i jo posàvem al pessebre quan era petita (p. 28). Gran part dels seus records i sentiments positius i negatius van associats a aquests elements. Però també hi ha altres personatges associats a aquestes espècies vegetals. Imagineu-vos que formeu part d'una empresa de publicitat i que l'editorial us ha encarregat que confeccioneu un fullet informatiu sobre els elements esmentats anteriorment que hi apareixen en el relat. Cal que, a més d'emprar els recursos d'aquests tipus de textos, indiqueu quines característiques tenen, poseu una imatge il·lustrativa, expliqueu alguna curiositat i l'associeu amb el personatge corresponent. Si teniu algun dubte podeu preguntar-li al docent de Biologia o consultar el bloc del professor Joan Pérez (<http://carrasdebeneixama.blogspot.com.es>). Aquest professor té articles molt interessants sobre etnobotànica.

16. Curiositat. El personatge d'Helena Mascort té quatre gats. Però saps quina relació hi ha entre els gats i els escriptors del Modernisme? Ara ho esbrinaràs!



Al segle XIX, els gats inspiraren els noms de locals de reunió cèlebres com ara Le Chat Noir de París, famós pel cartell que en féu Théophile Alexandre Steinlen, i Els Quatre Gats, un cafè barceloní que esdevingué el punt de trobada de modernistes com Santiago Rusiñol i Prats, Ramon Casas i Carbó i Miquel Utrillo. S'hi editaren quinze números de la revista homònima.



REPASSEM LA NORMATIVA, LA GRAMÀTICA I EL LÈXIC

1. El text està farcit de comparacions que podem transcriure amb onomatopeies. Et proposem que intentes transformar en onomatopeies aquestes oracions. Et divertiràs un munt!

COMPARACIÓ	ONOMATOPEIA
<i>Un silenci dens com la merenga es va estendre per tota l'aula, mentre els udols del vent a fora el pati em feien pensar en els udols d'un llop (p. 77).</i>	
<i>Ha mort el llop —vaig murmurar (p. 77).</i>	
<i>Al cap de dos minuts, l'Araceli ja dormia com una marmota (p. 122).</i>	
<i>Un ocellet m'ho explicava tot (p. 207).</i>	

2. Busca en el diccionari el significat d'aquests mots:

- Onomàstica:
- Toponímia:
- Antroponímia:

3. Destria d'aquesta llista quins d'aquests substantius són topònims i quins són antropònims. Després posa'n dos exemples de cadascun d'ells.

Claustre, Helena, Vallservés, Isolda, Àngel, Araceli, Dionís

- Topònims →
- Antropònims →

4. Com vas amb els verbs? Ara toca repassar-los! Analitza els següents verbs:

VERBS	TEMPS	MODE	PERSONA	NOMBRE
Em sents (p. 17)				
Escriu (p. 16)				
Plovia (p. 155)				
Tindrà (p. 157)				
M'hauria agradat (p. 158)				



5. Extrau del text següent tots els adjectius que hi trobes i digues quin substantiu complementen.

La carretera esquarterava un paisatge de camps quadriculats i de boscos petits. No hi havia gaire res plantat als camps i el poc que hi veia no sabia pas què era. Els boscos tenien aquella tonalitat tan tendra de principis de primavera, amb aquell verd acabat de néixer, tan suau i fresc. Al fons, com retallat per un cúter, s'alçava un manyoc de muntanyes de color difuminat. El paisatge era ample i l'alçada de l'autobús permetia veure els racons més amagats dels marges arrecerats vora la carretera. En aquella primera hora del matí, alguns bancs de boirina, com diuen els homes i les dones del temps, s'esfilagarsaven arrapats a les parts més fondes de les valls. Però, així que el sol es va començar a enfilars amb empena, van desaparèixer tots (p. 23).

.....

.....

6. Extrau les regles dels signes de puntuació marcats en negreta a partir d'aquests exemples extrets del relat.

EXEMPLES	REGLES DELS SIGNES DE PUNTUACIÓ
<i>(Ostres, veig que et dius igual que la protagonista de “Les lletres de l'oblit”. Quina casualitat, no?)(p. 82)</i>	
<i>Enfonsaria el desig en una bola de neu i congelaria les abraçades. El meu personatge no sabia plorar ni riure i condemnaria a mort la tendresa. (p. 98)</i>	
<i>I tu què en saps, del que es mereix o del que no es mereix? (p. 100)</i>	
<i>Tu no saps res de res, estúpida! (p. 100)</i>	
<i>Aquell estúpida se m'havia ficat a l'ànima com un ferro de cremar la crema, però l'altra part m'havia deixat plena de dubtes. (p. 100)</i>	
<i>Hola Àngel, estic molt trista per això de l'Helena. (p. 166)</i>	
<i>—Prou! —va cridar l'avi, donant un cop de mà a la taula—. Ja n'hi ha prou! (p. 94)</i>	
<i>“No vull més numerets com aquest mai més. Si has de tornar plorant com una magdalena, s'han acabat les vacances al càmping”. (p. 102)</i>	



7. Observa aquesta frase feta i, a continuació, busca cinc frases fetes i cinc refranys al relat. Cal que busques el seu significat i després li associes una imatge que l'explique. Pots seguir l'exemple.

Estar tocat del bolet.



Significat: no tindre el cap suficientment sà. Estar sonat.



SOLUCIÓ

Activitat 46 (Sopa de lletres)

F	E	R	R	A	B	À	S	T	Q	G
Q	W	E	R	R	T	Y	U	O	U	A
A	S	D	B	E	F	M	G	M	A	M
H	J	K	U	N	L	I	N	B	R	B
Z	C	V	B	I	B	T	N	A	A	U
Q	E	T	O	G	O	O	T	T	N	T
A	D	G	T	A	K	N	R	O	T	Z
T	A	R	A	S	C	A	E	S	A	I
Z	C	B	U	O	L	P	W	S	M	S
W	R	Y	J	A	P	O	Q	A	A	A
S	F	H	M	E	M	I	L	L	U	M
X	V	N	I	L	N	U	K	S	L	N
E	A	R	E	M	U	F	H	I	A	B



APÈNDIX

La descripció

És una tècnica que s'usa per a representar alguna cosa amb paraules i amb tota mena de detalls i la trobem en els **textos descriptius**. Podem descriure llocs, ambients, records, paisatges, sensacions, persones, objectes... Per tant, una bona descripció pot reconstruir o fer reviure un ambient, un record, una passió, un paisatge, una sensació, una persona, un sentiment, una situació, un procés, un lloc, una relació d'esdeveniments... Però quan aquesta descripció apareix en textos literaris s'anomena **descripció literària** i sovint té una finalitat estètica. Però per fer una bona descripció cal seguir els següents **passos**:

- Observar amb atenció allò que es vol descriure.
- Seleccionar les coses observades que considerem més interessants.
- Estructurar i ordenar la informació.
- Redactar la descripció.

Altres característiques de la descripció són les següents:

- La presència de períodes enumeratius separats per comes o punts i comes.
- Utilització d'un llenguatge clar i concret mitjançant la precisió lèxica de noms i d'adjectius.

Podem trobar diversos **tipus de descripcions** segons el criteri que emprem:

• Segons l'actitud de qui ho descriu pot ser: objectiva o subjectiva. El tipus de descripció més freqüent en els textos literaris és la subjectiva.

• Segons l'ordenació espacial. L'ordre depèn del punt de vista de l'emissor i pot ser: del general al particular, del particular al general, ascendent o descendent, de dreta a esquerra, d'esquerra a dreta...

• Segons quin tipus d'objecte o idea que es faça la descripció pot ser: de persones (retrat físic, psicològic o mixt), d'animals, de coses, de sentiments...

Els **recursos lingüístics** que s'utilitzen en la descripció són:

- Per designar objectes, llocs, animals, etc., o les seues parts s'utilitza: el nom.
- Per caracteritzar es fa servir: l'adjectiu qualificatiu, la preposició més un nom, que més una oració, les comparacions i les metàfores.

El diàleg

El **diàleg** és la manifestació més comuna de la conversa entre persones. De vegades són diàlegs **espontanis**; unes altres, converses més **formals**. Normalment, les converses no s'escriuen, simplement es fan. No obstant podem trobar diàlegs escrits en textos més o menys **informals**.

També en la **literatura** el diàleg és molt freqüent i pot aparèixer:

• Inserir en **obres narratives** (conte, novel·la...). Permet conèixer els personatges, no solament des del punt de vista del narrador, sinó també mitjançant les seues paraules. Provoca un efecte de molta vivacitat i verisme. I, si s'alterna amb la narració i la descripció, proporciona una riquesa narrativa més gran.

• Constituint quasi la totalitat de l'**obra de teatre**.

La diferència fonamental entre un text oral i un d'escrit és l'espontaneïtat que caracteritza el primer.

Ara observem l'**estructura** de la conversa i el diàleg:

• La **conversa** sol tenir una estructura fixa (encara que pot variar segons la situació de comunicació). Consta de les parts següents:



- **Obertura.** Fórmules de salutació.
- **Orientació.** Començament del tema de la conversa, creació d'interés.
- **Tema de la conversa.** Expressió del motiu o motius centrals de la conversa.
- **Conclusió.** Resum del tema i impressió final.
- **Comiat.** Fórmules d'acomiadament.

• En el **diàleg** d'un obra literària no apareixen ni l'obertura ni el comiat. Els personatges no es presenten ni s'acomiaden contínuament, sinó que, directament, parlen sobre un tema. A més, poden intervenir altres personatges que en modifiquen el contingut, l'interés i l'estil.

Si parlem dels **recursos** cal tenir en compte que els diàlegs (en el cas de la literatura mitjançant la figura del **narrador**) poden aparèixer escrits en **estil directe** (preguntes, ordres, declaracions, respostes i recomanacions d'un personatge o més personatges, indicades amb guió, cometes, signes d'entonació, punts suspensius...), en **estil indirecte o reportat** (paraules del personatge, indicades amb un verb dicendi- verb introductor per preguntar, declarar, respondre, ordenar o recomanar- utilitzant, generalment, la tercera persona del singular) i en **estil indirecte lliure** (que és també reportat pel narrador, però utilitzant expressions i el punt de vista dels personatges).